

Patologian välitenttien monivalintoja:

TENTTI 1

Ameloblastooma

- a) On yleinen hammasperäinen kasvain
- b) Esiintyy pääasiassa lapsilla ja nuorilla
- c) Sijaitsee tavallisesti alaleuan molaarialueella
- d) Sisältää hampaan kovakudosta

Rinta

- a) Fibrokystinen tauti on yleisin hyvänlaatuinen rintakasvain
- b) Fibroadenooma on yleisin nuorten naisten hyvänlaatuinen rintakasvain
- c) Rintas yöp ä edustaa noin puolta kaikista naisten syövistä
- d) Rintas yöp ä edustaa yli 15 prosenttia kaikista syövistä

Rinta

- a) In situ lobulaarinen karsinooma on yleensä yksittäinen muutos
- b) In situ duktaalisen karsinooman eloonjäätännuste on alle 100%
- c) Infiltoivalle lobulaariselle karsinoomalle on ominaista non-koheesiivinen jonomainen kasvutapa (indian files)
- d) Invasiiviselle duktaaliseen karsinoomalle on ominaista solujen koheesio ja atypia

Lisämunuainen

- a) Koko on tärkeä lisämunuaiskasvainen ennusteeseen vaikuttava tekijä
- b) Lisämunuaiskuoren adenoomat erittävät usein katekoliamiineja
- c) Feokromosytoomat voivat olla sekundaarisen hypertension takana
- d) Addisonin tauti voi johtua lisämunuaisen tuberkuloosista

Sytologian teemapäivä

- a) Papanicolaun luokka 0 tarkoittaa normaalia solulöydöstä
- b) Papanicolaun luokka I tarkoittaa hyvänlaatuista muutosta
- c) Papanicolaun luokka II tarkoittaa lievää dysplasiaa
- d) Papanicolaun luokka III tarkoittaa huonosti erilaistuvaa syöpää

Aivojen verenkierto

- a) Aivoinfarktissa muutokset ovat nähtävissä noin 5-8 tunnin kuluessa
- b) SAV:ssa verenvuoto tapahtuu subduraalitalaan
- c) Fusiforminen aneurysma rupturoituu usein
- d) Ateroskleroosi on tärkein aivoverenkiertohäiriöiden syy

Neurodegeneraatio

- a) Dementian oireet auheutuvat neuronimuutosten sijainnista tyvitumakkeissa
- b) Alzheimerin taudissa esiintyy hermosolukatoa erityisesti mediaalisessa temporaalilohkossa
- c) Kortikaalinen vaskulaarinen dementia on tyypillinen pienten verisuonten tauti
- d) Neurodegeneraation kansanterveydellinen ja –taloudellinen merkitys on vähäinen

Pehmytkudoskasvaimet

- a) Myositis ossificans on benigni ei-neoplastinen tila
- b) Desmoidituumori on hyvänlaatuinen sileälihaskasvain
- c) Maligni fibrous histiosytoma on aikuisiän yleisin sarkooma
- d) Immunohistokemia etsii kasvaimen erilaistumiseen liittyviä antigeenejä

Luuston tautien patologiaa

- a) Tyypin I osteoporoosin patogeneesissä estrogeenivajeen osuus on keskeistä
- b) Osteoidilla tarkoitetaan mineralisoitumatonta luuta
- c) Riisitauti on aikuisten osteomalasia
- d) Osteomyeliitissä tautimuutokset näkivät rtg-kuvissa heti

Kudos- ja solunäytteen lähete

- a) Merkitykseltään samankaltainen kuin konsultaatiopyyntö kliiniselle erikoislääkärille
- b) Kasvaintautiresekaateissa merkinnät orientaatioista ovat tärkeitä
- c) Tartuntavaaralliset taudit on syytä ilmoittaa lähetteessä
- d) Alkoholi- ja formaliinifiksaatio eliminoi tuberkuloosibakteerin

Ruokatorvi

- a) Tupakointi ja runsas alkoholin käyttö ovat ruokatorven levyepiteelikarsinoman riskitekijöitä
- b) Barrett-esofagus = levyepiteelimetaplasia ruokatorvessa
- c) Ruokatorven refluksitauti lisää ruokatorven adenokarsinoman riskiä
- d) Refluksiesofagiitti on yleisempi kuin herpesviruksen aiheuttama esofagiitti

Mahalaukku

- a) Tavallisin mahalaukun bakteeri-infektio on helikobakteeri-infektio
- b) Tavallisin pahalaatuinen kasvain on MALT-lymfooma
- c) Mahakarsinoman histologiset päätyypit ovat levyepiteelikarsinoma ja intestinaalinen karsinoma
- d) Adenooma mahalaukussa on premaligni muutos, joka voi kehittyä syöväksi

Ohutsuoli

- a) Pohjukaissuolihaavat ovat noin 4% tapauksista pahanlaatuisia
- b) Pohjukaissuolihaavan komplikaatioihin kuuluvat perforaatio ja massiivinen verenvuoto
- c) Duodenumin villusatrosia johtuu aina keliakiasta
- d) Ileumin villusatrosia johtuu aina keliakiasta

Paksu- ja peräsuoli

- a) Kolorektaalikarsinoma on ruoansulatuskanavan yleisin pahanlaatuinen kasvain
- b) Kolorektaalikarsinoma kehittyy tavallisesti benigneistä polyypeista
- c) Adenoomapolyypin syöpäriski korreloi sen kokoon ja dysplasian asteeseen
- d) Adenoomapolyypin huolellinen poisto estää täysin kolorektaalisyövän kehittymisen

Imukudos

- a) Hodgkinin lymfoomat ovat keskimäärin nuorempien ihmisten tauteja kuin non-Hodgkin-lymfoomat
- b) Hodgkinin lymfoomat lyhentävät keskimäärin elinikää enemmän kuin non-Hodgkin-lymfoomat
- c) Manttelisolulymfooma on yleisin non-Hodgkin-lymfooma
- d) Non-Hodgkin-lymfoomat ovat yleistyneet viime vuosina ja yleistyvät edelleen

Luuydin

- a) Leukemioissa nähdään luuytimessä diffuuseja infiltraatteja
- b) Myelodysplastiset syndroomat ovat pääasiallisesti imusolmukkeiden tauteja
- c) Akuutin myeloiden leukemian ennustus ei ole juuri parantunut vuoden 1966 jälkeen
- d) Multipeli myelooma on ensisijaisesti B-solujen esiasteiden sairaus

TENTTI 2

Ruokatorvi

- a) Barrett-esofagukseen liittyy moninkertaisesti lisääntynyt ruokatorven levyepiteelikarsinooman riski
- b) Barrett-esofaguksen diagnoosi perustuu helikobakteeri-infektion poissuljentaan
- c) Refluksiesofagiitti on ruokatorven tulehduksista tavallisin
- d) Immunovajavuus lisää herpesviruksen ja Candidan aiheuttamien ruokatorven infektioiden riskiä

Mahalaukku ja pohjukaissuoli

- a) Mahan kardian limakalvoatrofia voi johtaa perniiösiin anemiaan
- b) Atrofioiva gastriitti mahalaukun korpusalueella lisää perniiösin anemian ja mahasyövän riskiä
- c) Helikobakteerigastriitin taudinkulkuun vaikuttavat bakteerin virulenssi ja potilaan geneettisesti määräytyneet vaste
- d) Pohjukaissuolihaavan paraneminen on kontrolloitava, koska siihen liittyy merkittävä syöpäriski

Ohutsuoli

- a) Suomessa duodenumin villusatrofian tärkein syy on keliakia
- b) Jos ileumissa on granulomatoottista tulehdusta, on aihetta epäillä keliakiaa
- c) Jos duodenumissa on granulomatoottista tulehdusta, on aihetta epäillä Crohnin tautia
- d) Ohutsuolessa syöpä on yleisempää kuin paksusuolessa

Paksusuoli

- a) Haavainen koliitti kuuluu kroonisiin suolitulehduksiin
- b) Crohnin tauti voi aiheuttaa tulehdusta paksusuolen alueelle
- c) Haavainen koliitti lisää paksu- ja peräsuolisyövän riskiä
- d) Paksi- ja peräsuolen adenoomapolyypeista keskimäärin 60% kehittyvät hoitamattomana syöväksi vuoden kuluttua toteamisesta

Tupakan ja keuhkosyövän yhteyttä ei ole osoitettu, jos kasvain on tyypiltään

- a) Pienisolainen
- b) Levyepiteelityyppejä
- c) Adenokarsinooma
- d) Sarkooma

Lohkokeuhkokuume on

- a) Vaaraton tauti
- b) 1800-luvulla yleinen vakava sairaus
- c) 2000-luvulla yleinen vakava sairaus
- d) Kliinisesti merkityksetön tauti

Ylempien hengitysteiden lymfepiteliooma on

- a) Mesoteliooma
- b) Sarkooma
- c) Lymfooma
- d) Levyepiteelikarsinooma

Kun histopatologinen analyysi osoittaa, että kasvaimessa on soluvälisilloja, kyseessä on

- a) Lymfooma
- b) Adenokarsinooma
- c) Levyepiteelikarsinooma
- d) Pienisolainen karsinooma

Kun histopatologinen tutkimus osoittaa, että kyseessä on pneumosyytti 1:n tai pneumosyytti 2:n vaurio, kyseessä on

- a) Trakean vaurio
- b) Bronkuksen vaurio
- c) Alveolin vaurio
- d) Keuhkopussin vaurio

Etäispesäke eli metastaasi

- a) Ei muistuta ulkonäöltään primaarikasvainta
- b) Muodostus ei tapahtu veri- tai imuteitä pitkin
- c) Sen esiintyminen on yleensä hyvä ennustetekijä
- d) Synty perustuu kasvainsolukon apoptoosiin

Imusolmukkeiden follikulaarista hyperplasiaa voivat aiheuttaa

- a) Virustulehdukset
- b) Reumatoidi artriitti
- c) Tuberkuloosi
- d) AIDS

Valekihti eli pyrofosfaattiarthropatia

- a) Esiintyy yleensä iäkkäillä
- b) Affisio yleensä pieniä niveliä
- c) Voidaan hoitaa vähäpuriinisella ruokavaliolla
- d) Tauti on kihdin kaltainen, mutta siihen ei liity kidemuodostusta

Niin kutsuttuja semimaligneja pehmytkudoskasvaimia ovat

- a) Desmoidi tuumori
- b) Dermatofibrosarkoma protuberans
- c) Fibrosarkooma
- d) Hemangioma

Multippelissa myelomassa

- a) Esiintyy niin kutsuttu M-komponentti seerumissa
- b) Esiintyy luustossa lyyttisiä kasvainpesäkkeitä
- c) Luuytimessä on yleensä yli 30% atyyppisiä plasmassoluja
- d) Tauti voi johtaa amyloidoosin kehittymiseen

Luun keskeiset solut

- a) Osteoblasti on luuta hajottava solu
- b) Osteoklasti on luuta muodostava solu
- c) Osteoblastin oletetaan kehittyvän luun mesenkymaalaisesta kantasolusta
- d) Osteoklastin oletetaan kehittyvän hematopoieettisesta kantasolusta myelomonosyyttidifferentiaation kautta osteoklastiksi

Luun metaboliassa keskeisiä välittäjäaineita

- a) Matala veren kalsium lisää paratyreoideahormonin eritystä ja stimuloi osteoklasteja, lisää kalsiumin imeytymistä suolesta ja munuaisissa kalsiumin resorptiota
- b) Korkea veren kalsium lisää kalsitoniinin eritystä ja stimuloi osteoklasteja
- c) D-vitamiini lisää luun mineralisaatiota ja lisää kalsiumin imeytymistä suolesta
- d) Estrogeeni lisää osteoprotegeriinin eritystä ja inhiboi osteoklasteja

Luun taudit

- a) Osteogenesis imperfecta aiheutuu luun tärkeimmän rakenneproteiinin, tyyppi I kollageenin, eri mutaatioista
- b) Akondroplasiaa sairastavilla henkilöillä on todettu mutaatio fibroblast growth factor 3 –geenissä ja peritymistapa on dominantti. Täten diagnoosi voidaan tehdä vain, jos 1. asteen sukulaisilla on kyseinen diagnosoitu sairaus
- c) Osteopetrosis on harvinainen perinnöllinen sairaus (syntymästä lähtien), jossa luut tulevat erityisen tiiviiksi. Tästä huolimatta luun murtumisriski on kasvanut
- d) Osteomalasia aiheutuu 90% tapauksista E-vitamiinin puutteesta, johon syy on dietaan, imeytymishäiriö tai munuaissairaus

TENTTI 3

Verisuonet

- a) Laskimot sisältävät usein läppiä
- b) Verisuonissa voi olla rasvajuosteita jo lapsuudessa
- c) Mönckebergin ateroskleroosia voi esiintyä diabeetikoilla
- d) Vaskuliitilla tarkoitetaan verisuonten seinämapullistumaa. V

Verisuonet, sydän

- a) Jos sepelvaltimossa on <75% stenoosi, potilas voi olla oireeton (ellei ilmaannu plakkikomplikaatiota)
- b) Sepelvaltimon pehmeä plakki muodostuu mm. ohuesta sidekudoskapselista ja vaahtosyttoplasmaisista makrofageista
- c) Kongestiolla tarkoitetaan verentungosta.
- d) Prinzmetallin angina pectoriksella tarkoitetaan spasmia rinta-aortassa

Sydän

- a) Sydämen seinämän kerrokset ovat endokardium, myokardium ja epikardium
- b) Sekundaarisessa hypertensiossa on osoitettavissa selkeä syy
- c) Endokardiitilla tarkoitetaan sydämen lappien endokardiumin infektiota
- d) Alle neljän tunnin sydäninfarktia ei voida todeta histologisesti

Syöpätautien ennustekijöitä ovat

- a) Syöpäkasvaimen koko
- b) Syöpäkasvaimen invaasiosyvyys
- c) Imusolmukemetastaasit
- d) Maksametastaasit

Maligneja kasvaimia ovat

- a) Hamartoomat
- b) Lähes kaikki polyypit
- c) Sarkoomat
- d) Eturauhasen hyperplasia

Maksakudoksen muutokset kroonisen tulehduksen yhteydessä sisältävät

- a) Verisuonten liikakasvun
- b) Neutrofiilivaltaisen tulehduksen
- c) Nekroosin
- d) Fibroosin

Tunnista kaksi tavallisinta akuutin pankreatiitin syytä

- a) Lääkkeet
- b) Alkoholit
- c) Eri syistä johtuva shokki (sepsis, virusinfektio, trauma)
- d) Sappikivet ja muut sappiteiden/haimatiehysten taudit

Ruokatorven taudit

- a) Ruokatorven adenokarsinoma kuuluu yleistyviin syöpiin
- b) Ruokatorven levyepiteelikarsinoma kuuluu yleistyviin syöpiin
- c) Ruokatorven adenokarsinoman kehityssekvenssi on: refluksiesofagiitti -> levyepiteelin dysplasia -> Barrettin esofagus -> adenokarsinoma
- d) Refluksiesofagiitin muutokset sijaitsevat tyypillisesti distaalisessa esofaguksessa

Mahalaukun taudit

- a) Happosalpaushoito voi johtaa väärään negatiiviseen löydökseen helicobakteeri-infektion histopatologisessa diagnoositiikassa
- b) Pohjukaissuolihaavan yleisimmät syyt ovat helicobakteeri-infektio ja pernisiösi anemia
- c) Mahasyovan tärkein etiologinen tekijä on helicobakteeri
- d) Mahahaavan potentiaalisesti fataaleihin komplikaatioihin kuuluvat verenvuoto ja perforaatio

Suoliston taudit

- a) Keliakian diagnoosi perustuu nykyisin pelkästään villusatrofian toteamiseen
- b) Haavaisessa koliitissa ei yleensä esiinny granuloomia
- c) Ohutsuolen syöpä on tavallisempi kuin paksu- ja peräsuolen syöpä
- d) Tulehduskipulääkkeet (NS AID) voivat aiheuttaa suolen tulehdusmuutoksia

KNK-patologiaa

- a) Yleisin sylkirauhaskasvain on pleomorfinen adenooma
- b) Pienten sylkirauhasten kasvaimet ovat lähes aina benignejä
- c) Kolesteatoomassa benigni levyepiteeli voi tuhota keskikorvan rakenteita
- d) Kurkunpään syövät ovat yleensä adenokarsinomia

Rinta

- a) Paget'n tauti on hyvänlaatuisen tiehytepiteelihyperplasian eräs muoto
- b) Fibroadenooma on yleisin nuorten naisten hyvänlaatuinen rintakasvain
- c) Naisilla yli 30 % kaikista vuosittain todettavista uusista syövästä on rintasyöpiä
- d) Rintasyövän prevalenssi on 1,5 % kaikista syövästä

Rinta

- a) In situ lobulaarinen karsinooma on yleensä yksittäinen, fokaalinen muutos
- b) Hoidetun in situ duktaalisen karsinooman eloonjääntiennuste on poikkeuksetta 100%
- c) Duktaalisen karsinooman ominaisuus on puuttuvan solukoheesion aiheuttamat solujonot (indian files)
- d) Duktaaliseen karsinoomaan on ominaista solujen koheesio ja tiehytmäiset infiltoivat rakenteet

Endokriininen patologia

- a) Monikyhinystruuma on yleisin kilpirauhassairaus
- b) TSH-reseptoriin sitoutuvat autoantiveerit liittyvät Basedowin (Gravesin) tautiin
- c) Medullaarinen karsinooma on kalsitoniinia tuottavan lisäkilpirauhassolukon kasvain
- d) Papillaarinen kilpirauhassyöpä on yleisin kilpirauhasen pahanlaatuinen kasvain

Endokriininen patologia

- a) Yleisin aivolisäkeadenooma on TSH:ta tuottava adenooma
- b) Kasvuhormonia tuottavat aivolisäkeadenoomat aiheuttavat Cushingin syndrooman
- c) Lisämunaiskuoren hyperplasiassa veren ja virtsan katekoliamiinipitoisuudet ovat korkeat
- d) MEN 1 -syndroomassa esiintyy useamman endokriinisen elimen kasvaimia

Eturauhanen, kives, penis

- a) Leydigin solu tuottaa testosteronia
- b) Kiveksen toimintaa säätelevät luteinisoiva hormoni ja follikkeleita stimuloiva hormoni
- c) Kryptorkismilla tarkoitetaan suurentunutta kivestä
- d) Ihmisen papilloomaviruksella ei ole merkitystä peniksen syövän synnyssä

Eturauhanen, kives, penis

- a) Vesikives voi olla synnynnäinen
- b) Kiveskasvaimet voidaan jaotella seminomiin ja non-seminomiin
- c) Ruskuaispussituumori on lasten tavallisin kiveskasvain
- d) Prostatasyöpä on yleensä levyepiteelisyöpä

TENTTI 4

Luut

- a) Pagetin tauti on toiselta nimeltään osteitis deformans
- b) Luutumori, osteoidi osteoma, on kivulias, vaikka hyvänlaatuinen
- c) Osteosarkooma on hyvänlaatuinen luukasvain
- d) Pahanlaatuisten kasvainten luumetastaasit ovat harvinaisia

Verisuonet

- a) Temporaaliarteriitti on yleisempi yli 50-vuotiailla
- b) Polyarteritis nodosa voi tehdä ihohaavaumia
- c) Wegenerin granulomatoosi on immunovaskuliitti
- d) yli 90 % Wegenerin granulomatoosi-potilaista on sytoplasmisia neutrofiilivasta-aineita

Sydän

- a) LAD ravitsee sydämen oikeaa kammiota
- b) Epikardium käsittää mesoteelisolukkoa ja sidekudosta
- c) Keuhkosairaudet voivat johtaa sydämen vajaatoimintaan
- d) Sydänperäisen äkkikuoleman mekanismina on usein rytmihäiriö

Neuropatologia

- a) Alle 10 mm:n laajuiset aivovaltimoaneurysmat rupturoituvat harvoin
- b) Yleisimpiä dementiatyyppejä ovat Alzheimerin tauti, vaskulaarinen demensia ja Creutzfeld-Jakobin tauti
- c) Alzheimerin taudissa aivoihin kertyy amyloidia
- d) Seniili plakki on vaskulaariselle dementialle tunnusomainen muutos

Mikrobivälitteinen karsinogeneesi

- a) HPV16 ja HPV18 lisäävät E6 ja E7 proteiinien synteesiä
- b) EB-virus voi infektoida sekä epiteliaalisia soluja että lymfosyyttejä
- c) Hepatiitti C -viruksen tiedetään aiheuttavan kolangiokarsinoomaa
- d) Ihmisen papilloomavirusta ei ole yhdistetty muiden kuin kohdunkaulan syövän etiologiaan

Sytologia

- a) Säiesolut ovat tyypillisiä uroteelikarsinoomalle solunäytteessä
- b) Säiesolut ovat tyypillisiä keuhkon pienisolukarsinoomalle solunäytteessä
- c) Kannibaalisolut ovat tyypillisiä keuhkon pienisolukarsinoomalle solunäytteessä
- d) Kannibaalisolut ovat tyypillisiä keuhkon adenokarsinoomalle solunäytteessä

Sytologia

- a) Yhden yskösnäytteen diagnostinen osuvuus on n. 20-30 %
- b) Yhden yskösnäytteen diagnostinen osuvuus on n. 40- 60 %
- c) Kolmen yskösnäytteen diagnostinen osuvuus on n. 40-60 %
- d) Neljän yskösnäytteen diagnostinen osuvuus on 100 %

Sylkirauhanen. Sjögrenin syndrooman diagnostisia kriteerejä ovat

- a) Keratoconjunctivitis sicca
- b) Xerostomia
- c) Runsas lymfosyytti-infiltraatti pienessä sylkirauhasessa
- d) Seerumin autovasta-aineet

Limaa erittävä kasvain on

- a) Levyepiteelikarsinooma
- b) Adenokarsinooma
- c) Pienisolainen karsinooma
- d) Neuroendokriininen kasvain

Alveolaarinen interstitiaalinen tulehdusinfilttraatti on tyypillisesti

- a) Bakterielli pesäkekeuhkokuume
- b) Bakterielli lohkokeuhkokuume
- c) Virusperäinen keuhkokuume
- d) Aspiraatiokeuhkokuume

Suupatologia

- a) Tupakointi on suusyövän tärkeä riskitekijä
- b) Nuuskan käyttö ei aiheuta suuhun limakalvomuutoksia ja on siten täysin vaaratonta
- c) Suun aftat ovat yleensä merkki merkittävästi lisääntyneestä suusyövän riskistä
- d) Aftat voivat johtua keliakiasta

Neuropatologia

- a) Bakterimeningiitin tavallisia syitä ovat endokardiitti ja keuhkoabskessi
- b) Immunovajavuus altistaa virusenkefaliitille
- c) Virusmeningiitti edeltää usein bakterimeningiittiä
- d) Aikuisten ja lasten (paitsi vastasyntyneen) bakterimeningiitin tärkeimmät aiheuttajat ovat meningokokki ja pneumokokki

Pehmytkudostuumorit

- a) Nodulaarinen faskiitti on benigni tauti
- b) Dupuytren kontraktuura on palmaarinen fibromatoosi
- c) Extra-abdominaalinen desmoidituumori on naisilla yleisempi kuin miehillä
- d) Leiomyooma voi esiintyä myös ihossa

Ruansulatuskanava

- a) Mahakarsinooma ja Barrett-karsinooma kuuluvat harvinaistuviin syöpiin
- b) Barrett-karsinooman esiastemuutos on mahalaukun suolimetaπλασία
- c) Ruokatorvisyövän yleisimmät tyypit ovat levyepiteelisyöpä ja adenokarsinooma
- d) Chronin tautiin ei liity lisääntynyttä karsinoomariskiä

Ruansulatuskanava

- a) Barrett-esofaguksen tärkein syy on helikobakteeri-infektio
- b) 50-vuotiaalta potilaalta poistettiin rektumista 2 mm:n laajuinen hyperplastinen polyyppi. Löydöksen perusteella rektumkarsinooman kehittymisen todennäköisyys on n. 15 % viiden vuoden aikana.
- c) Duodenumin villusatrofia johtuu Suomessa yleisimmin keliakiasta
- d) Crohnin tauti voi aiheuttaa ravintoaineiden imeytymishäiriön, jos tauti affisioi ohutsuolta

Gynekologisen sytologisen lähetteen tärkein tieto on

- a) potilaan nimi
- b) potilaan anamneesi
- c) potilaan status
- d) potilaan laboratoriolöydökset